

Dokument nr. 9

(2008-2009)

Årsrapport til Stortinget fra Stortingets delegasjon til Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europas (OSSEs) parlamentariske forsamling

Årsrapport fra Stortingets delegasjon til Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europas (OSSEs) parlamentariske forsamling for 2008

Til Stortinget

INNLEDNING

Stortingets delegasjon til Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europas (OSSEs) parlamentariske forsamling for valgperioden 2005–2009 består av følgende representanter:

<i>Medlemmer</i>	<i>Personlige varamedlemmer</i>
Morten Høglund (FrP), leder	Christian Tybring-Gjedde (FrP)
Sigvald Oppebøen Hansen (A), nestleder	Anne Marit Bjørnflaten (A)
Trond Helleland (H)	Solveig Horne (FrP)
Olav Gunnar Ballo (SV)	Line Henriette Holten Hjemdal (KrF)
Erling Sande (Sp)	Odd Einar Dørum (V)
Signe Øye (A)	Tor-Arne Strøm (A)

Generelt

OSSEs parlamentariske forsamling ble opprettet i 1991 og har en rådgivende funksjon i forhold til OSSEs ministerråd. Forsamlingens hovedformål er å bidra til interparlamentarisk dialog og samarbeid i OSSE-regionen, å fremme utviklingen av demokratiske institusjoner, å bidra til konfliktforebygging og konfliktløsning, å drøfte politiske tema av betydning for organisasjonen og å etterse gjennomføringen av organisasjonens vedtak. Den omfatter 320 medlemmer fra 55 parlamenter.

Forsamlingen spiller en særlig viktig rolle i forbindelse med valgobservasjoner og samarbeider med OSSEs kontor for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter (ODIHR). Forsamlingen har også et samarbeid med Europarådets parlamentariske forsamling, ikke minst i forbindelse med valgobservasjoner. Forsamlingens historiske grunnlag om parlamentarisk dialog og samarbeid på tvers av skillelinjer fremstår som meget aktuelt i dagens Europa.

Det er etablert tre faste komiteer: for politiske og sikkerhetsmessige spørsmål, for økonomi, vitenskap, teknologi og miljøvern og for demokrati, menneskerettigheter og humanitære saker.

OSSE PAs viktigste møter er hovedsesjonene som finner sted hver sommer. I 2008 fant dette møtet sted i Astana i perioden 28. juni–3. juli. I tillegg arrangeres det et årlig vintermøte i Wien, et høstmøte og komitémøter. Forsamlingen har etablert underkomiteer som tar opp ulike situasjoner i OSSE-regionen. Slike komiteer er blant annet etablert for Abkhazia (Georgia), Moldova og Hviterussland.

Hovedspørsmål

Den 17. hovedsesjonen fokuserte på temaet "transparens i OSSE". Parlamentarikerforsamlingen understreket viktigheten av full implementering av inngåtte forpliktelser og tok til orde for en styrking av organisasjonen i årene framover. Behovet for mer åpenhet i OSSE ble fremhevet. Videre ble regjeringene bedt om å bruke parlamentarikerforsamlingen som et nøkkelement for å fremme demokrati. Også en rekke andre temaer ble diskutert, ikke minst miljø. Sluttklæringen omfatter eksempelvis en sterk henstilling om at alle land ratifiserer Kyoto-protokollen og tar konkrete skritt for å redusere trusselen representert ved globale klimaendringer. Videre tas det til orde for bedre avfallshåndtering, koordinering av

samarbeid ved kjernekraftulykker og nettverk for tidlig varsling av naturkatastrofer. I erklæringen oppfordres alle OSSE-medlemmer å tiltre Konvensjonen om klaseammunisjon så snart som mulig. João Soares fra Portugal ble valgt som forsamlingens president for ett år.

Under vintermøtet i Wien stod tradisjonelle sikkerhetspolitiske spørsmål sentralt og det fant sted spesialdebatter om situasjonen i Kosovo, missilforsvar og CFE-avtalen. Diskusjonene avdekket en hel del uenighet, ikke minst når det gjaldt Kosovos uavhengighetserklæring. Andre temaer som ble tatt opp var behovet for å løse de såkalte "frosne konfliktene" i OSSE-området og likestilling i OSSE. Det er på det rene at kvinneandelen i forsamlingen fortsatt er relativt lav. Knut Vollebæk, OSSEs høykommissær for nasjonale minoriteter, holdt et innlegg hvor han tok opp sikkerhetsaspekter når det gjelder minoriteter. Den norske delegasjonen annonserte at Stortinget kan ta på seg vertskapsrollen for hovedsesjonen i 2010.

Høstsesjonen fant sted i Toronto og rettet søkelyset mot handel, migrasjon og sikkerhet. Framveksten av asiatiske land, i første rekke Kina, som globale økonomiske og politiske aktører ble diskutert, og det ble slått fast at dette medfører nye handelsmønstre og maktrelasjoner som alle land må hankses med. Den internasjonale finanskrisen ble også viet mye opp-

merksomhet og viktigheten av samarbeid på tvers av landegrensene og fungerende internasjonale institusjoner ble påpekt av mange. Den enkeltsaken som ble gjenstand for mest debatt var konflikten mellom Russland og Georgia. Temperaturen under diskusjonene var til dels høy og fulgte kjente skillelinjer. De ulike synspunktene til tross; det var utbredt enighet om at OSSE er godt posisjonert for å spille en konstruktiv rolle i denne type konflikter.

Samarbeidet og kommunikasjonen mellom forsamlingen og ODHIR i forbindelse med valgobservasjonsoppdrag har fremdeles et forbedringspotensial. Den nye sjefen for ODHIR har gitt uttrykk for at han ønsker tett kontakt med forsamlingen, og det er å håpe at forholdet mellom de to institusjonene vil bedres i tiden fremover.

Forsamlingens rolle og relevans er kontinuerlig gjenstand for debatt, og det er ulike meninger blant medlemsstatene om hvor forsamlingen skal markere seg. Mange mener at Kosovo-spørsmålet og konflikten mellom Russland og Georgia har understreket viktigheten av en parlamentarisk arena hvor partene og andre land som berøres av konflikten og dens konsekvenser, kan møtes for diskusjon og dialog.

Medlemmer av Stortingets delegasjon deltok på de tre faste sesjonene samt på valgobservasjon i Armenia, Georgia og USA.

Oslo, den 3. februar 2009

Morten Høglund

delegasjonsleder